

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1008/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715203967
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6715203967.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobkyne: X. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C., T. G. X. XXX/X, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom 040 01 Košice, Kuzmányho č. 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO : 35 807 598, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o zaplatenie sumy 224 eur s príslušenstvom a o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen číslo konania 13C/122/2015-48 zo dňa 08.10.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že :

Súd n a r i a d ť u j e predbežné opatrenie, ktorým u k l a d á žalovanému povinnosť z d r ť a ť sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.03.2013, do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Súd u k l a d á zamestnávateľovi žalovanej C. V. R., so sídlom XXX XX M., Z. X, IČO : XX XX XXX XXX povinnosť z d r ť a ť sa výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.03.2013 do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh žalobkyne na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd uložil žalovanému, ako aj zamestnávateľovi žalobkyne, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.03.2013, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným, do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Okresný súd konštatoval, že žalobkyňa odôvodňovala nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy tým, že sú vykonávané zrážky z jej mzdy na uspokojenie pohľadávky žalovaného z uzavretej zmluvy o úvere, pričom časť tejto pohľadávky žalobkyňa považuje za rozpornú so zákonom a dobrými mravmi. Predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá mala byť uzavretá medzi ňou a žalovaným dňa 26.03.2013 a na ktorú sa vo svojom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalobkyňa odvoláva, však súdu nepredložila. Žalobkyňa predložila súdu ako listinné dôkazy žiadosť spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. zo dňa 12. 5. 2014, doručенú zamestnávateľovi žalobkyne dňa 22. 5. 2014 a potvrdenie zamestnávateľa žalobkyne o vykonávaní zrážok vydané dňa 10. 2. 2015. Obidva uvedené dôkazy však pochádzajú z obdobia pred podaním návrhu vo veci samej, ktorý bol okresnému súdu v predmetnej veci doručенý dňa 30. 3. 2015. Súd tak konštatoval, že žalobkyňa nepredložila dôkazy, ktoré by po začatí konania vo veci samej odôvodňovali potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov, predložila len písomné dôkazy z obdobia pred začatím konania vo veci samej, z ktorých súd nemal osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Súd mal síce osvedčené, že pred začatím konania vo veci samej boli zrážky zo mzdy žalobkyne realizované, nie je však zrejmé v akej výške, a ani či ich realizácia trvá až do súčasnosti, kedy sa žalobkyňa domáha nariadenia predbežného opatrenia. Súd tak nemal osvedčenú základnú podmienku pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia a to

preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v skutočnosti, že zrážky zo mzdy navrhovateľky sa v čase, v ktorom súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, aj skutočne vykonávajú. Pokiaľ tak žalobkyňa neosvedčila existenciu zásadného zákonného predpokladu na nariadenie predbežného opatrenia, súd jej návrh zamietol.

Voči uzneseniu okresného súdu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedla, že konajúci súd jej absolútne nesprávne vyčítal nepreukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. V súlade so zákonom aj judikatúrou je jednoznačne dané, že pre potreby vydania predbežného opatrenia žalobca nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nemusí preukázať, toto postačuje osvedčiť. Medzi osvedčením a dokázaním nejakej skutočnosti je rozdiel, ktorý odlišuje mieru zisťovania skutkového stavu pri vydávaní uznesenia o predbežnom opatrení a rozsudku. Žalobkyňa na podporu svojho stanoviska citovala z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 5/2012 a sp. zn. 6Cdo 171/2010. Žalobkyňa dôvodnosť potreby vydania predbežného opatrenia odôvodnila a osvedčila nielen bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru, ale hlavne tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sa zrážky vykonávajú, je neplatná. Z dôvodu neplatnosti zabezpečovacieho prostriedku nemožno pripustiť legalizovanie vykonávaných zrážok ani v tom prípade, keby nedošlo zo strany žalobcu k úhrade ani „nespornej“ pohľadávky žalovaného. Je zásadne neprípustné uspokojiť pohľadávku, a to aj v prípade jej existencie, prostredníctvom neplatného zabezpečovacieho prostriedku. Konajúci súd v napádanom uznesení sám potvrdzuje, že žalobkyňa istinu úveru splatila, avšak je potrebné vykonávať zrážky zo mzdy za účelom uhradenia úrokov. Žalobkyňa však má za to, že keďže predmetná zmluva o úvere je na základe absencie obligatórnych náležitostí sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou, žalovaný má právo iba na vrátenie ním poskytnutej istiny, a teda nemá právo na vykonanie zrážok zo mzdy za účelovú uhradenia úrokov. Vykonávaním zrážok zo mzdy sa žalovaný bezdôvodne obohacuje na úkor žalobkyne, nakoľko ním poskytnutá istina je už uhradená a preto je nariadenie predbežného opatrenia dôvodné, aby k takémuto bezdôvodnému obohacovaniu ďalej nedochádzalo. Žalobkyňa taktiež jednoznačne osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. V tomto prípade nejde o svojvoľné a nepodložené tvrdenia, ale tvrdenia a závery vyplývajúce z platnej právnej úpravy, opierajúc sa o rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov Slovenskej republiky, ako i Súdneho dvora Európskej únie. Má tak za to, že súd mal žalobkyňu poskytnúť predbežnú ochranu a dočasne - do rozhodnutia súdu vo veci samej - zamedziť výkonu zrážok zo mzdy. Žalovaný v čase výkonu zrážok zo mzdy disponuje značnou časťou príjmu žalobkyne. Zásadným je v tomto prípade porovnanie práva dodávateľa (žalovaného) na výkon zabezpečovacieho prostriedku (dohody o zrážkach zo mzdy), ktorého platnosť je viac než pochybná a na druhej strane práva spotrebiteľa (žalobkyne) na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. V závere odvolania žalobkyňa uviedla, že na podporu naliehavosti vydania predbežného opatrenia na zdržanie sa vykonávania zrážok zo mzdy predkladá súdu dohodu o zrážkach zo mzdy viažúcu sa k predmetnej zmluve o úvere, ako aj prehľad splátok, z ktorého vyplýva, že sa vykonávajú zrážky zo mzdy. Žalobkyňa preto navrhuje, aby odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva zo zrážok zo mzdy žalobkyne, vyplývajúceho z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a poskytovateľom úveru dňa 26.03.2013 a súčasne uložiť zamestnávateľovi žalobkyne zákaz vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa si súčasne uplatnila a vyčísliť aj trovy odvolacieho konania.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je vo výroku tohto uznesenia uvedené.

Podľa ustanovenia § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

V súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. e/ , f/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 2 O.s.p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Účelom inštitútu predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu ešte pred samotným meritorným rozhodnutím sa javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantne odôvodňujú jeho vydanie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, a to prípadne i vo vzťahu k tretiemu subjektu, ak sú naplnené zákonné predpoklady podľa § 76 ods. 2 O.s.p. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon s jeho nariadením spája a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ich ešte pred samotným meritorným rozhodnutím súdu, je nevyhnutné, aby súdy zodpovedne a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali relevantnosť a nevyhnutnosť takéhoto zásahu do subjektívneho práva. Jeho nariadenie bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

Oboznámením sa s obsahom spisu, s dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a taktiež s koncipovaním nároku, ktorého sa žalobkyňa domáha vo veci samej, sa odvolací súd stotožňuje s argumentom žalobkyne, že za súčasného stavu a vzhľadom na nárok, ktorému sa má dočasná ochrana poskytnúť, je vzhľadom na okolnosti návrh na nariadenie predbežného opatrenia dôvodný. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa v dostatočnej miere preukázala dôvodnosť a opodstatnenosť potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by bola za daných skutkových okolností predbežne poskytnutá ochrana jej subjektívneho práva. Odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť, že v štádiu prvostupňového konania bol správny záver súdu, že žalobkyňa nepreukázala zásadnú skutočnosť majúcu vplyv na dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a osvedčenie jej tvrdení, pretože konkrétnu dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.03.2013, na podklade ktorej sa zrážky majú vykonávať, predložila žalobkyňa súdu až v štádiu odvolacieho konania (č.l. 57 spisu). Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej - ktorej veci. Pri predbežnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného vzniká (hrozí) žalobkyňi škoda, či iná ujma. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy žalobkyňa osvedčuje tým, že z jej mzdy na žiadosť žalovaného podľa dohody o zrážkach zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy, pričom však platnosť tejto dohody, a teda aj zákonnosť vykonávaných zrážok, bola žalobkyňou v tomto súdnom konaní spochybnená a namietaná. Odvolací súd mal v štádiu odvolacieho konania listinne preukázanú jednoducho existenciu takejto dohody uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.03.2013 a jednoducho skutočnosť, že sú aj v súčasnej dobe vykonávané zrážky zo mzdy žalobkyne vo výške 98 eur každomesačne (č.l. 57 a 58 spisu). Už súčasný výkon práva žalovaného, ktorého však zákonnosť je spochybňovaná, spôsobuje výrazné obmedzenie žalobkyne disponovať so svojim príjmom a žalovaný môže vymáhať dlh od žalobkyne na podklade zmluvného vzťahu, ktorého platnosť je žalobkyňou spochybnená. Zrážky však musí zamestnávateľ vykonávať na základe nejudikovaného titulu a žalobkyňa nemá iné prostriedky do právoplatného rozhodnutia súdu o určení neplatnosti konkrétnej dohody o zrážkach tento proces zastaviť, než žiadať súd o nariadenie predbežného opatrenia. Odvolací súd poznamenáva, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. Do rozhodnutia okresného súdu o tom, či bola dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá platne, je žiadúce dočasne upraviť pomery účastníkov a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi účastníkmi konania sporná. Súdna prax dospela k záveru, že predbežným opatrením môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonávaných zrážok (porovnaj R 47/1974); podľa odvolacieho súdu z rovnakého dôvodu možno takýto zákaz uložiť aj veriteľovi ako oprávnenému z dohody o zrážkach zo mzdy. Nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže žalovanému vykonávať právo z tejto dohody

a platiteľovi mzdy realizovať dohodu, je dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, t. j. že by sa na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali žalovanému zo mzdy žalobkyne finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje.

Žalobkyňa podľa názoru odvolacieho súdu osvedčila dostatočne svoj návrh aj z hmotnopráveho hľadiska. Listinné dôkazy podporujú tvrdenie žalobkyne, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola medzi účastníkmi zmluvného vzťahu dojednaná individuálne, ale je formulárove vopred pripravená žalovaným a ktorých obsah nemala žalobkyňa možnosť individuálne ovplyvniť. Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a žalobkyňou uvádzané tvrdenie o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre účely nariadenia predbežného opatrenia. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či takto uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy obstojí z hľadisk zákonných kritérií podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka (predovšetkým danosť vôle a vedomosti dlžníka uzatvoriť takýto dvojstranný právny úkon, existencia jeho súhlasu s vykonávaním zrážok, existencia dohody o konkrétnej výške zrážok a podobne...) alebo či takúto klauzulu je nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve.

Odvolací súd rovnako prihliadol na skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa podľa aktuálneho znenia zakazuje zabezpečenie uspokojenia pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, a hoci uvedené ustanovenie nebolo platné a účinné v čase podpisu zmluvy, jednoznačne poukazuje na vôľu zákonodarcu poskytnúť ochranu spotrebiteľa voči súdom nekontrolovanému vykonávaniu zrážok zo mzdy a iných príjmov.

Nariadené predbežné opatrenie je opatrením dočasným, právne vzťahy medzi účastníkmi konania nerieši definitívne, ale len predbežne poskytuje ochranu žalobcovi ako spotrebiteľovi, pred možnými nepriaznivými následkami z titulu uplatňovania tvrdených neprijateľných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. Nariadené predbežné opatrenie tak nepredstavuje ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv žalovaného, požiadavka vyváženej dočasnej úpravy pomerov účastníkov tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe dočasnej úpravy pomerov aj vo vzťahu medzi účastníkmi konania a treťou osobou, t.j. uloženie povinnosti inej osobe, než účastníkovi konania, v danom prípade zamestnávateľovi žalobkyne (v zmysle ustanovenia § 76 ods. 2 O.s.p.), pretože pokiaľ súd predbežne uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva zo sporných dohôd o zrážkach zo mzdy žalobkyne, za stavu, že sa už reálne vykonávajú zrážky zo mzdy žalobkyne, by bez súčasného uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok, bolo predbežné opatrenie nezrealizovateľné a stratilo by svoje opodstatnenie.

Odvolací súd tak vzhľadom na uvedené zásadné skutočnosti a v nadväznosti na listinné dôkazy predložené v odvolacom konaní, sa stotožňuje s názorom, že žalobkyňa v dostatočnej miere osvedčila naliehavosť potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, osvedčila aj naliehavosť takéhoto procesného opatrenia vzhľadom na nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na právach žalobkyne, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil a predbežné opatrenie nariadil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.